

Jaarverslag 2019 Motto IJsselmonde

Het gewicht van de woorden en de broosheid van het bestaan

Voorwoord

“Als je geen zin hebt, dan moet je maar zin maken”. Dat waren woorden van mijn vader – en van zoveel ouders – die indertijd behoorlijk wat gewicht in de schaal hebben gelegd. Ze dreven mensen tot perfectionisme, tot goed doen zonder maat, tot het oprekken van de grenzen van het geluk. Geluk is niet te koop, je kunt het evenmin “maken”. Er zijn momenten in je leven dat geluk je “toevalt”. Maakbaar geluk is kortstondig. Zo is het ook met de zin van het leven. Zin is niet per definitie maakbaar.

Toch kan zin de broosheid van het bestaan verrijken. De manier waarop mensen zin ervaren en zinvol handelen is voor iedereen verschillend. In het werk van Motto – dat onderdeel is van Samen 010 in Rotterdam – komt de zinvraag voortdurend aan de oppervlakte. Soms na een tijd van wachten, aftasten en vertrouwen winnen, soms meteen: mensen hebben behoefte aan oren die niet alleen horen, maar luisteren. Actief luisteren. Ondersteunen door je oren en je hart met elkaar te verbinden.

Zingeving is meerduidig. Zin heeft woorden nodig en die woorden leggen gewicht in de schaal zonder zwaar te worden: integendeel, deze woorden maken het leven lieflijk, draaglijk, opwekkend, uitdagend, en opnieuw verrijkend. Door zinerfaring wordt de broosheid van het bestaan verlicht en gevuld met nieuw leven.

Motto bestaat in IJsselmonde in 2020 15 jaar. 15 jaar geleden richtten geestelijk verzorgers, verbonden in de Stichting Geestelijke Verzorging Rijnmond in IJsselmonde Motto op. Een presentieproject van toegeruste vrijwilligers “voor ondersteuning aan ouderen die door eenzaamheid, tegenslagen of andere moeilijkheden behoefte hebben aan een klankbord.” Het project biedt al 15 jaar actieve ondersteuning bij zingeving en levensvragen, met meer nadruk op presentie dan op interventie.

Motto bestaat intussen in 5 deelgebieden van de gemeente Rotterdam: IJsselmonde, Ommoord-Prinsenland, Hillegersberg-Schiebroek, Delfshaven, en sinds 2019 ook in Noord. Tevens is er sinds 2 jaar intensieve samenwerking met Een Goed Gesprek (medisch centrum Levinas-Kralingen) en uit Motto is Het Goede Gesprek in de Stadsdriehoek voortgekomen als onderdeel van WMO-Radar. We hopen dat de samenwerking uitmondt in een gemeentelijk dekkend netwerk van zingevingsprojecten die de genoemde doelen ondersteunen.

Wij hebben er zin in. Wilt u zin maken...? Kom ons dan ook de komende jaren ondersteunen als vrijwilliger, of meldt mensen aan die behoefte hebben aan het gewicht van goede woorden.

Remy Jacobs, geestelijk verzorger

Doelstelling

Doel van het Motto-project is het bieden van ondersteuning op het gebied van zingeving en levensvragen aan zelfstandig wonende ouderen door getrainde vrijwilligers.

In de ondersteuning staat heel de mens centraal, met zijn vragen, vreugde en verdriet.

Het contact van de vrijwilliger met de cliënt is primair gericht op present zijn, op actief luisteren en aandacht. Door de houding van de vrijwilliger en de vertrouwensband die wordt aangegaan, wordt het voor de oudere mogelijk om weer grip krijgen op zijn of haar eigen leven in situaties van verlies en tegenslag. Tijdig signaleren en tijdig bezig gaan met de zoektocht naar nieuwe zin, voorkomt dat ouderen, die te maken krijgen met tegenslag of crisis, structureel te kampen krijgen met eenzaamheid of sociaal isolement.

Werkwijze

De koppeling van cliënt en vrijwilliger

De essentie van het werk van Motto bestaat uit de koppeling van een cliënt, een oudere uit de wijk aan een vrijwilliger. De vrijwilliger en de oudere gaan een relatie aan die voor beiden betekenisvol is. Het is een relatie waarbinnen de cliënt vrijelijk de zoektocht naar antwoorden op zijn of haar levensvragen kan aangaan. De vrijwilliger luistert met geduld en aandacht en stelt vragen die de oudere verder helpen. De projectleider/geestelijk verzorger maakt de koppeling tussen de oudere en de vrijwilliger. Daarbij is oog voor gedeelde interesses en karakter, maar vooral ook voor de spirituele of existentiële vragen van de cliënt en het vermogen van de vrijwilliger om juist bij die cliënt de existentiële of spirituele nood te kunnen zien. Een goede match is niet alleen een zegen voor de cliënt maar ook schenkt het de vrijwilliger de vreugde van bijzondere ontmoetingen.

Professionele ondersteuning van cliënten

Niet alle cliënten die bij Motto worden aangemeld kunnen direct na het eerste gesprek worden gekoppeld aan een vrijwilliger. Soms voert de projectleider zelf, in de rol van geestelijk verzorger, eerst een aantal gesprekken. Dit gebeurt met name bij complexe problematiek.

Partners in de wijk en borging van het project in de lokale netwerken

Ouderen in de wijk worden op diverse manieren in contact gebracht met Motto. Meestal komt het contact tot stand middels aanmelding door professionals. De professionals die Motto weten te vinden zijn: maatschappelijk werkers, praktijkondersteuners van huisartsen, thuiszorgmedewerkers, wijkverpleegkundigen, leden van het wijkteam en andere werkers in de wijk.

De projectleider zorgt voor bekendheid van Motto. Samenwerking en het onderhouden van de netwerken is en blijft een van de fundamenten van het project. Zichtbaarheid, vertrouwen en gezamenlijke activiteiten zijn de basis en de bron van onze betrokkenheid bij de diverse netwerken.

Werving, scholing en coaching van vrijwilligers

Middels artikelen en advertenties worden mensen opgeroepen zich te melden als vrijwilliger. Met iedere potentiële vrijwilliger wordt een gesprek gevoerd om over en weer te bezien of dit vrijwilligerswerk passend is. Een vrijwilliger van Motto is in staat de eigen levenservaring en gespreksvaardigheden dienstbaar in te zetten in de gesprekken met ouderen.

De Motto-vrijwilligers worden bijgestaan en aangestuurd door de projectleider/geestelijk verzorger.

Onder begeleiding van de projectleider / geestelijk verzorger komen de Motto-vrijwilligers iedere zes weken een middag bij elkaar. Tijdens deze bijeenkomsten worden ervaringen uitgewisseld, casussen besproken en

wordt verdieping gezocht in voor het werk relevante thema's. Op deze wijze vindt voortdurende kennis- en motivatieoverdracht plaats. Daarnaast is er, indien nodig, ook individueel contact tussen vrijwilliger en projectleider. Ook kunnen de vrijwilligers desgewenst een training of cursus volgen om hun individuele vaardigheden en deskundigheid te vergroten.

De waardering voor de betrokkenheid en de inzet van de vrijwilligers krijgt jaarlijks vorm in een gezamenlijk uitje, dé gelegenheid voor de vrijwilligers van de verschillende Motto-projecten om elkaar te ontmoeten.

Resultaten Motto IJsselmonde 2019

Cliëntenondersteuning

In 2019 werden 24 cliënten bezocht. Wij konden dit jaar minder cliënten bijstaan doordat er te weinig vrijwilligers zijn. Een aantal van de Mottovrijwilligers kampt met ziekte. Daarnaast krijgen wij helaas te veel aanmeldingen van vrijwilligers met onvoldoende niveau voor het specifieke werk van Motto. Toch hebben we een bijdrage kunnen leveren aan het welbevinden en de zin van deze cliënten die hun verhaal telkens opnieuw konden vertellen. Omdat er te weinig vrijwilligers zijn

We bereiken met onze Filmmiddagen een groot aantal dames en heren die zingevende gesprekken voeren naar aanleiding van zelfgekozen films. We ontmoetten in 2019 maandelijks 63 personen in wisselende samenstelling. Gemiddeld zijn er 18 deelnemers per keer bij de Motto-Filmmiddagen in Islemunda.

De essentie het bezoekwerk

Het bezoekwerk vertaalt zichzelf. Mensen krijgen door liefdevolle aandacht de ruimte om hun verhaal in alle vertrouwen te vertellen. Door deze ruimte ontstaat nieuwe kracht, soms een ander perspectief, en de ruimte op even opnieuw adem te halen.

Vrijwilligers

Onze vrijwilligersgroep is ouder geworden, maar bestaat nog uit 18 toegewijde mensen. Een deel van onze vrijwilligers is al vanaf het begin betrokken bij Motto. Zij hebben zich al 10 tot 15 jaar voor Motto-clieuten ingezet en dat verdient uitermate grote waardering. Trouw nemen zij elke twee weken of vaker de tijd en de ruimte om er voor een ander te zijn, te luisteren, te aanhoren en te delen.

In 2019 hebben wij drie nieuwe vrijwilligers mogen verwelkomen. Twee vrijwilligers hebben hun werk voor Motto beëindigd. Uiteraard danken we hen voor hun grote toewijding en inzet.

Inbedding in de lokale netwerken en samenwerking in de wijk

Motto is verbonden met de wijk. We hebben en onderhouden contacten met maatschappelijk werkers, wijkteams, huisartsen, Pit010, Islemunda, en gemeentelijke ondersteuners. We proberen in de mate van het mogelijke deel te nemen aan het Platform Voor Elkaar en aan netwerkbijeenkomsten waarop de zorgen en uitdagingen van en voor de wijk worden gedeeld.

De blik gericht op 2020

In 2020 willen we een verjonging teweegbrengen in Motto IJsselmonde en op zoek gaan naar een nieuwe groep vrijwilligers die zich opnieuw met elan wil inzetten voor ouderen, net zoals onze huidige groep vrijwilligers dit doet.

Nieuwe vrijwilligers die zich geroepen voelen om zinvolle en betekenisvolle gesprekken te voeren zijn hard nodig, maar bovenal mensen die een open hart en oor hebben, en die zichzelf zien als vrienden in de wijk.

We willen jongeren met hun energie uitdagen zich in te zetten voor ouderen, en mee te denken over nieuwe mogelijkheden om ouderen uit het isolement te halen en hen te ondersteunen bij hun vragen.

Het contact met de kerken zal versterkt worden, we zullen waar nodig nieuwe contacten met wijkteams en huisartsenpraktijken aangaan om eenzamen en ouderen te bereiken en onze hulp aan te bieden.

Dankwoord

Dank moet hier worden uitgesproken aan Johan Langeraar, Ben van Dam, Liesbeth Gerritsen, Elly Prinse, Corrie Vis, Bea Cox, Tanja Demper en alle mensen die hetzij als vrijwilliger, hetzij als professional Motto een warm hart toege dragen hebben en dit nog doen. De genoemde personen hebben Motto IJsselmonde opgebouwd en gedragen.

We danken ook de vele cliënten en hun families die hun vertrouwen in de afgelopen 15 jaar aan Motto hebben gegeven. Zeker, er zal allicht wel eens een tekortkoming geweest zijn, maar aan inzet en bewogenheid heeft het zeker nooit ontbroken. Daarom is het goed om te zeggen dat Meelevende Ondersteuning Ten behoeve van Thuiswonende Ouderen ook in de toekomst bestendig en noodzakelijk zal blijven.

Tenslotte dank aan het Sint Laurensfonds, het Kansfonds, Stichting Bevordering van Volkskracht en vele andere ondersteuners die het mogelijk maken dat Motto al 15 jaar kan bestaan, onder de vlag van Samen010.

Remy Jacobs,
geestelijk verzorger en projectleider